

ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
กับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5
Relationship of Academic Leadership of School Administrators and
Teamwork Performance of Teachers in educational institutions Under
Ubonratchathani Primary Educational Service Area Office 5

สุทธิศักดิ์ แก้วจินดา¹ ประยงค์ แก่นลา² เนรัญญ์ วชิระอังกร³

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครู และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 จำนวน 331 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ .97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการศึกษาพบว่า

1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน รองลงมาคือ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ และด้านการสื่อสารพันธกิจและวิสัยทัศน์ของโรงเรียนตามลำดับ

2) ประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบในงาน รองลงมาคือ ด้านความสัมพันธ์ภายในกลุ่มและด้านการมีส่วนร่วมตามลำดับ

¹ อาจารย์ประจำ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์ประจำ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

³ อาจารย์ประจำ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

14 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 เข้าร่วมประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานแบบ Online

3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูง

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีม

Abstract

The research purposes were to study 1) Leadership of School Administrators 2) Teamwork Performance of and 3) Relationship of Academic Leadership of School Administrators and Teamwork Performance of Teachers in educational institutions Under Ubonratchathani Primary Educational Service Area Office 5 the sample group was the 331 teachers. The data collection instrument was the 5-level estimate rating scale questionnaire with 5 aspects and reliability .97 The data analysis statistics were the mean, standard deviation, and pearson correlation

The results showed that

1) Leadership of School Administrators Teachers in educational institutions Under Ubonratchathani Primary Educational Service Area Office 5 was rated at a high level in all aspects, arranging from the highest to the lowest level as follows : goal setting, human relation and mission and vision communication.

2) Teamwork Performance of Teachers in educational institutions Under Ubonratchathani Primary Educational Service Area Office 5 was rated at a high level in all aspects, arranging from the highest to the lowest level as follows : Assigning roles and responsibilities on on job, group relation and participation.

3) Relationship of Academic Leadership of School Administrators and Teamwork Performance of Teachers in educational institutions Under Ubonratchathani Primary Educational Service Area Office 5 was positive with statistical significance at .05 level which was positive relationship at a high level.

Keyword: Leadership of School Administrators, Teamwork Performance

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

ภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จ ทำให้งานมีคุณภาพซึ่งในปัจจุบันการพัฒนาคุณภาพ ของผู้บริหารในยุคปฏิรูปการศึกษาต้องมีคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริหารที่ให้ความสำคัญ ในด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ ความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารเพราะผู้บริหารสถานศึกษาคนเดียวไม่สามารถดำเนินการทุกอย่างได้สำเร็จได้จะต้องอาศัยผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การที่ผู้บริหารจะได้รับความร่วมมือ

ด้วยดีนั้นจะต้องดำเนินบทบาทและพฤติกรรมที่เหมาะสม ในการรวมพลังครูทำให้กิจกรรมด้านการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ เป็นที่พึงพอใจ นั้นจะมีคุณลักษณะโดดเด่นเฉพาะอยู่หลายประการ (พิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ, 2555)

สถานศึกษามีภารกิจที่จะต้องจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานให้นักเรียนมีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติประเทศ การที่จะทำให้โรงเรียนมีคุณภาพต้องอาศัยการบริหารงานด้านต่างๆ ในโรงเรียนโดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการถือเป็นงานหลักของโรงเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้คุณภาพ การศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จ และการที่จะทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหาร การจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานและมีคุณภาพ พิจารณาได้จากผลงานวิชาการ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553)

กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีศักยภาพสูงขึ้นบุคคลที่สำคัญที่สุดคือครูเพราะคุณภาพของผู้เรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพของครูดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญที่ต้องตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูจึงจะสามารถนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จได้นั้นต้องเป็นผู้ที่มีศักยภาพสูงมีความเป็นผู้นำทางวิชาการซึ่งผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสามารถนำครูให้กระทำกิจกรรมด้านวิชาการให้บรรลุเป้าหมายและสามารถบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตลอดทั้งการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรอันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นสำคัญ

นอกจากการบริหารด้านวิชาการแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะให้ครูทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำงานเพราะความสำเร็จของงานไม่สามารถจะเกิดขึ้นจากบุคคลเพียงคนเดียวได้ เพราะการดำเนินการคนเดียวขาดกำลัง(Strength) ความสามารถ (Ability) เวลา (Time) และศักยภาพ (Potentials) ที่จะลงมือปฏิบัติให้กิจกรรมนั้นสำเร็จลุล่วงไปได้ (พยอม วงศ์สารศรี, 2534 : 34) ทีมงานที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลให้หน่วยงานมีการเติบโตและพัฒนาก้าวหน้า ทีมงานจะช่วยสร้างระบบการทำงานที่ดีที่มีประสิทธิภาพให้เกิดทั่วทั้งองค์กรได้ การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพจะสามารถขับเคลื่อนองค์กรไปได้อย่างรวดเร็วและเกิดประสิทธิผล ทีมงานที่ดีควรมีบรรยากาศในการทำงานที่ดี มีความไว้วางใจกัน เชื่อใจกัน มีวัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกัน และมีผู้นำที่มีภาวะผู้นำที่ดี (สำนักงาน ก.พ, 2560) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีม เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และพัฒนาทักษะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต5 อันจะเป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1) ประชากร คือ ครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 2,483 คน
- 2) กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 331 คน โดยได้จากการกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางประมาณการขนาดตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการและประสิทธิภาพของทีมน ด้านภาวะผู้นำ ทำการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการตามกรอบแนวคิดของ แมคคีย์แวน (2003) และฮอลลิเจอร์ (2005) ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน การจัดการทีมงาน การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ การสื่อสารพันธกิจและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ความมีมนุษยสัมพันธ์ส่วนด้านประสิทธิภาพของทีมงาน ประกอบด้วย ด้านวัตถุประสงค์ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความสัมพันธ์ภายในกลุ่มด้านการสื่อสาร ด้านการกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบในงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 แบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น ได้แก่ ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียน

14 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 เข้าร่วมประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานแบบ Online

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ในรูปแจกแจงความถี่และร้อยละ และนำผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและ ประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครู ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำผลการวิเคราะห์ ข้อมูลเป็นตารางประกอบการบรรยายดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และการแปลผล 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	อยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง	อยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

- ค่าร้อยละ
- ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)
- ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติที่ใช้ในการหาทดสอบหาค่าความสัมพันธ์ (Correlation) เพื่อหาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.00 – 0.20	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.02 – 0.40	มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.41 – 0.60	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.61 – 0.80	มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.81 – 1.00	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ในภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน	4.25	0.39	มาก
การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	4.08	0.54	มาก
การจัดการทีมงาน	4.12	0.65	มาก
การสื่อสารพันธกิจและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน	4.15	0.53	มาก
การมีมนุษยสัมพันธ์	4.20	0.49	มาก
รวม	4.16	0.46	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.20$) และด้านการสื่อสารพันธกิจและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.15$)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ในภาพรวมและรายด้าน

ประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านวัตถุประสงค์	4.09	0.54	มาก
ด้านการมีส่วนร่วม	4.14	0.61	มาก
ด้านความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม	4.26	0.63	มาก
ด้านการสื่อสาร	3.96	0.73	มาก
ด้านการกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบในงาน	4.33	0.60	มาก
รวม	4.15	0.53	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบในงาน ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมาคือ ด้านความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม ($\bar{X} = 4.26$) และด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.14$) ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครู	
	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน	.617**	ค่อนข้างสูง
การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	.869**	สูง
การจัดการทีมงาน	.812**	สูง
การสื่อสารพันธกิจและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน	.782**	ค่อนข้างสูง
การมีมนุษยสัมพันธ์	.786**	ค่อนข้างสูง
	.889**	สูง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 อยู่ในระดับสูง ($r=.889$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมในระดับสูง ($r=.869$) รองลงมาคือ การจัดการทีมงานความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมในระดับสูง ($r=.812$) และการมีมนุษยสัมพันธ์ความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมในระดับค่อนข้างสูง ($r=.786$)

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเป็นผู้บริหารศึกษาต้องผ่านการเป็นครูสายผู้สอนมาก่อน ย่อมมีประสบการณ์และเข้าใจในปัญหาอุปสรรคในการทำงานด้านวิชาการจึงทำให้ทราบบริบทงานทางด้านวิชาการประกอบกับปัจจุบันเป็นยุคของเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้บริหารสามารถค้นหาข้อมูลต่างๆ ทั้งทางด้านวิชาการ การอบรมสัมมนาออนไลน์ต่างๆ ทำให้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอจึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการพัฒนางานด้านวิชาการมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ภัทรวรรณ ตุ่มประชา, นภาพุฒิชู และ จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย (2565) ที่ทำการศึกษาระดับปริญญาโทเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในจังหวัดนครปฐม พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน และสอดคล้องกับผล

การศึกษาของ ธนาตล สมบูรณ์ (2565) ที่ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 2 มีภาวะผู้นำทางวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครู พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูได้แก่การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ การจัดการทีมงาน อยู่ในระดับสูงนั้น อาจจะเนื่องมาจากผู้บริหารมีการวางแผนงานทางด้านงานวิชาการที่ชัดเจน จัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงทำให้ครูในโรงเรียนทราบทิศทางการทำงาน และสามารถสร้างความร่วมมือในการทำงานไปทิศทางเดียวกันได้ดีผู้นำที่มีการกำหนดแผนงานที่ชัดเจน รวมทั้งมีความสามารถในการสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ อาจจะสามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติการปฏิบัติงานของบุคลากรให้มีการเรียนรู้แลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้แก่กัน ฝึกทักษะการทำงานเป็นทีมร่วมกันได้ซึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการมีบทบาทสำคัญต่อการประสานทีมงานด้านวิชาการให้เป็นไปทิศทางเดียวกัน ด้วยการสื่อสารให้ผู้ร่วมงานเข้าใจชัดเจนซึ่งเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ด้านการสื่อสารพันธกิจและวิสัยทัศน์ของโรงเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูง สอดคล้องกับการศึกษาของ ละอองดาว ประไพอิง (2554) ที่ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนที่มีประสิทธิผลของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาจังหวัดเลย พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการสอนของครูในระดับค่อนข้างสูง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

(1) จากผลการวิจัย พบว่า การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมในระดับสูง สถานศึกษาควรมีการสร้างบรรยากาศทางวิชาการที่กระตุ้นแนวคิด การทำงานเชิงสร้างสรรค์ให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

(2) จากการพิจารณาประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครู พบว่า การสื่อสารมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งอาจจะกระทบกับการทำงานเป็นทีมในอนาคต ควรจัดอบรมเรื่องการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพของทีม เพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

(1) การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำกับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครู ซึ่งควรทำการศึกษากการทำงานเป็นทีมของครูกับประสิทธิภาพของโรงเรียนเพิ่มเติม

(2) ควรทำการศึกษาภาวะผู้นำกับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูของเขตอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบผล การศึกษาว่าเหมือนกันหรือมีความแตกต่างกันอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- ธนาตล สมบูรณ์. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. บทความ วิจัยใน วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม 2565) หน้า 250-263.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : บริษัทสุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี.
- พยอม วงศ์สารศรี. (2534). องค์การและการจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : สุภากรพิมพ์ .
- พิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ. (2555). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (ดุขฎี นิพนธ์ปริญญาดุขฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น).
- ภัทรวรรณ ตุ่มประชา, นภาพเดช บุญเชิดชูและ จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของข้าราชการครูโรงเรียน มัธยมศึกษาของรัฐในจังหวัดนครปฐม. บทความวิจัยใน วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์. ปีที่9 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม 2565 หน้า 151-165 .
- ละอองดาว ปะโพธิง. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนที่มีประสิทธิผลของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงาน ก.พ. (ออนไลน์). การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ. สืบค้นเมื่อเดือนมีนาคม 2565 จาก <http://www.ocsc.go.th>.
- Hallinger, P. (2005). *Instructional Leadership and the School Principal : A Passing Fancy that Refused to Fade Away*, Leadership and Policy in schools.
- McEwan, K. (2003). *7 Steps to Effective Instructional Leadership*. California : Corwin Press.